

LAKIALOITE 70/2001 vp

Laki päihdehuoltolain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Huumausaineiden kokeilu ja käyttö on lisääntynyt ja yleistynyt räjähdysmäisesti. Käyttö on levinnyt myös pieniin maaseutukuntiin. Aineiden ensikokeilijoita ovat valitettavan usein ns. tavalliset nuoret. Poliisi kohtaa työssään yhä useammin jopa alle 10-vuotiaita huumeekoukussa olevia lapsia.

Lapsilla ja nuorilla ei ole useinkaan realistista käsitystä siitä, mihin vakava huumeriippuvuus voi johtaa. Hyvin järjestetylläkään valistustoiminnalla ja ennalta ehkäisevällä työllä ei voida aina estää nuorten ajautumista huume-kierteeseen. Kun huumeiden käyttö on jatkunut pitkään, ei nuorella itsellään eikä edes hänen perheellään ole mahdollisuuksia kierteen katkaisuun.

Huumeidenkäyttö ei ole yksityisasia. Se käynnistää aina käytön vaikutuspiiriin joutuvien ihmisten, perheen, läheisten ja koko yhteiskunnan kannalta moniulotteisia prosesseja. Varkaudet, ryöstöt ja asuntomurrot ovat tyypillisiä rikoksia, joihin huumeidenkäyttäjät syyllistyvät. Erityisesti näistä syistä huumeriippuvaisten nuorten vieroitushoito kuuluu yhteiskunnan järjestettäväksi. Hoito on aina selvästi kannattavampaa kuin hoitamatta jättäminen niin yksilön itsensä kuin yhteiskunnankin kannalta.

Nykyisin huumeriippuvaisten hoidon lähtökohtana on kuitenkin vapaaehtoisuus. Huume-kierteeseen ajautuneet nuoret tulevat hoitoon yleisimmin vanhempiensa ohjaamina. Vanhem-

milta loppuvat kuitenkin keinot ongelman hoitamiseen lapsen tullessa täysi-ikäiseksi, koska 18 vuotta täyttäneiden huumeriippuvaisten nuorten pakkohoito ei ole muutamaa harvaa poikkeusta lukuun ottamatta mahdollista.

Vapautuessaan pakkohoidosta 18 vuotta täyttänyt huumeista riippuvainen nuori ajautuu hyvin usein uudelleen huume-kierteeseen ja sen myötä yleensä myös rikoskierteeseen. Toivomus nuorten pakkohoidon jatkamisesta vähintään 20-vuotiaaksi asti tulee erityisesti huume- nuorten vanhemmilta ja lastensuojelutyöntekijöiltä. He kohtaavat ongelman omassa arjessaan. He näkevät hoidon tarpeen, mutta heillä ei ole riittäviä keinoja eikä lainsäädännöllistä pohjaa puuttua ongelmaan ajoissa.

Vaikea-asteinen huumeriippuvuus on vakava sairaus, johon liittyy huomattavia psyykkisiä ja sosiaalisia seurauksia. Sen hoito vaatii pitkäjänteistä työtä. Päihdehuoltolakia (41/1986) onkin muutettava siten, että vaikea-asteinen ja pitkäaikainen päihderiippuvuus on aina riittävä peruste alle 20-vuotiaiden huumeriippuvaisten nuorten pakkohoitoon määräämiseen. Mitä aikaisemmin hoito aloitetaan, sitä realistisempaa on asettaa hoidon yhdeksi tavoitteeksi huumeettomuus.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

päihdehuoltolain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 17 päivänä tammikuuta 1986 annetun päihdehuoltolain (41/1986) 10 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

10 § — — — — — Vaikea-asteisesta huumeriippuvuudesta kärsivän nuoren hoitoa voidaan jatkaa siihen saakka, jolloin hän täyttää 20 vuotta. <u> </u>	Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.
---	--

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2001

Petri Neittaanmäki /kesk